Aykut Erdoğdu
CHP İstanbul Milletvekili

Kısa Vadeli Dış Borç Stoku 144.9 Milyar Dolar ile Yeni Zirvesinde

Türkiye'nin Kısa Vadeli Borcu

2020 yılı sonunda 138.4 milyar dolar olan kısa vadeli dış borç stoku Mayıs ayı itibariyle 6.4 milyar dolar artarak 144.9 milyar dolara yükseldi.

Söz konusu dönemde borçlu bazında kısa vadeli borç stoku özel sektörde 3.1 milyar dolar artarak 94.5 milyar dolara, kamunun borcu 1.1 milyar dolar artarak 26.7 milyar dolara, Merkez Bankasının borcu 2.2 milyar dolar artarak 23.6 milyar dolara yükseldi.

Kısa vadeli borç stokunun detaylarına baktığımızda, bankaların borcu 1.2 milyar dolar artarak 59.1 milyar dolara, özel sektörün borcu 3.0 milyar dolar artarak 62.1 milyar dolara yükseldi.

Bankaların 59.1 milyar dolar borcunun alt detayında yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler 0.3 milyar dolar azalarak 8.6 milyar dolara gerilerken, yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesapları 0.6 milyar dolar artarak 20.7 milyar dolara yükseldi. Mevduatlar 1.1 milyar dolar artarak 14.3 milyar dolara yükselirken, TL cinsinden mevduatları 0.2 milyar dolar azalarak 15.6 milyar dolara geriledi.

(milyon dolar)	May 20	Ara 20	May 21	Δ Yıl Sonu	Δ Yıllık
Merkez Bankası	19.372	21.382	23.621	2.239	4.249
Genel Yönetim	6.260	5.928	5.446	-482	-814
Bankalar	76.381	86.015	85.322	-693	8.941
Diğer Sektörler	67.503	75.448	74.996	-452	7.493
Toplam	**169.516**	**188.773**	**189.385**	**612**	**19.869**

Özel sektörün borcu 2.9 milyar dolarlık artarken, ithalat borçlarının bu dönemde 3.2 milyar dolar yükselerek 56.5 milyar dolara çıktığını görmekteyiz.

Vadesine 1 yıl veya daha az kalmış kısa vadeli dış borç stoku 2020 yılı sonuna göre 0.6 milyar dolar artarak 189.4 milyar dolara yükseldi. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde borç 169.5 milyar dolar düzeyindeydi. Geçtiğimiz yıl sonuna göre kamunun borcu 3.3 milyar dolar azalarak 38.2 milyar dolara gerilerken, Merkez Bankasının borcu 2.2 milyar dolar artarak 23.6 milyar dolara yükseldi, özel sektörün borcu ise 1.7 milyar dolar artarak 127.5 milyar dolar oldu.

KV Dış Borç Stoku
(milyar dolar)

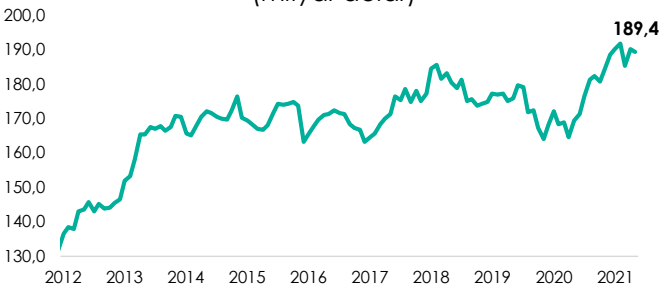

Özel Sektörün Kısa Vadeli Borcu

Mayıs sonu itibariyle özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu 2020 yılı sonuna göre 2.0 milyar dolar artarak 175.6 milyar dolara yükselirken, bunun 166.0 milyar dolarının uzun vadeli, 9.6 milyar dolarının ise kısa vadeli borçlardan oluştuğu görülmektedir.

(milyar dolar)	May.20	Ara 20	May 21
Uzun Vade	162,9	163,8	166,0
Kısa Vade	7,3	9,7	9,6
Toplam	**170,1**	**173,6**	**175,6**

Bankacılık sektörünün toplam borcu yıl sonuna göre 2.2 milyar dolar azalarak 65.8 milyar dolar olurken bunun 59.1 milyar doları uzun vadeli, 6.7 milyar doları kısa vadeli borçlardan oluşmuştur.

Reel sektörün toplam borcu ise bu dönemde 4.8 milyar dolar artarak 99.3 milyar dolara yükselirken, bunun 97.8 milyar doları uzun vadeli, 1.5 milyar doları ise kısa vadeli borçlardan oluşmuştur.

Bankacılık dışı finansal kuruluşların toplam borcu geçtiğimiz yıl sonuna göre 0.6 milyar dolar azalarak 10.4 milyar dolara gerilerken, azalış uzun vadeli borçların 9.6 milyar dolardan 9.0 milyar dolara gerilemesinden kaynaklanmıştır.

Özel sektörünün yurt dışından sağladığı kredi borcunun 1 yıla kadar olan vade dağılımına bakıldığında Haziran 2021-Mayıs 2022 döneminde ödenecek toplam borç tutarı 42.6 milyar dolar olup, bu tutarın 27.0 milyar doları bankaların, 12.1 milyar doları reel sektörün, 3.5 milyar doları ise bankacılık dışı finansal kurumların borcundan oluşmaktadır.

Dış Borç Ödemeleri (milyon $)

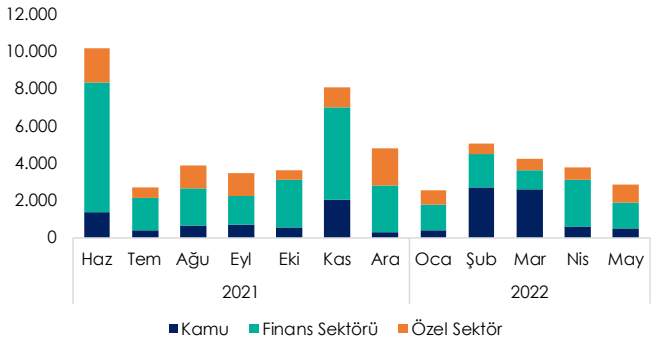

Mayıs sonu itibariyle Türkiye'nin kısa vadeli borç stoku 144.9 milyar dolara yükselirken, vadesine 1 yıl veya daha az kalmış kısa vadeli dış borç stoku ise 0.6 milyar dolar artarak 189.4 milyar dolar oldu. Dar tanımlı borç (banka kredileri, banka mevduatı, diğer krediler, Merkez Bankası ve genel yönetim borçları) ise bu dönemde 93.7 milyar dolar oldu. 2021 Mayıs sonu itibarıyla TCMB'nin döviz rezervleri 92.6 milyar dolar düzeyinde olup borcu karşılamaya yetmemektedir. Brüt rezervler ise vadesine 1 yıl veya daha az kalmış kısa vadeli dış borç stokunun ancak yüzde 48.9'unu karşılamaktadır.

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.